

ΟΜΙΛΙΑ κ. Α/ΓΕΕΘΑ στην
Ένωση για την Ατλαντική και Ευρωπαϊκή Συνεργασία
7 Ιουλ 21

**«Ο ρόλος των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων
ως παράγοντα σταθερότητας και ασφάλειας
στην Ανατολική Μεσόγειο
και οι νέες Διατλαντικές Σχέσεις από Στρατιωτικής Πλευράς»**

Κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη χαρά βρίσκομαι σήμερα μαζί σας και ευχαριστώ ιδιαίτερα την «Ελληνική Ένωση για την Ατλαντική και Ευρωπαϊκή Συνεργασία» για την ευγενική πρόσκλησή της να καταθέσω τις απόψεις μου σχετικά με το ρόλο των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων ως παράγοντα σταθερότητας και ασφάλειας στην Ανατολική Μεσόγειο αλλά και για τις νέες Διατλαντικές σχέσεις από στρατιωτικής πλευράς.

Προτού όμως ξεκινήσω την ομιλία μου θα ήθελα να συγχαρώ την Ένωσή σας για το πολυσχιδές έργο της και ιδίως για την συνεισφορά της στην εκπαίδευση και επιμόρφωση των νέων σε θέματα ιδιαίτερου και βεβαίως εθνικού ενδιαφέροντος.

Κυρίες και κύριοι,

Το σύγχρονο περιβάλλον ασφαλείας χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα, αβεβαιότητα και ρευστότητα. Η Ελλάδα βρίσκεται στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και πέντε θαλασσών, και για αυτόν τον λόγο (και όχι μόνον για αυτόν) η γεωπολιτική σημασία της Χώρας μας είναι δεδομένη και διεθνώς αναγνωρισμένη.

Οι προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε, τόσο «κατά μόνας» όσο και από κοινού με άλλους, είναι πολλές. Οι δρώντες επίσης πολλοί, με αποκλίνοντα συμφέροντα και επιδιώξεις, γεγονός που αυξάνει την πολυπλοκότητα της κατάστασης και δυσχεραίνει τις προσπάθειες επίλυσης των συγκρούσεων, διενέξεων και χρόνιων ζητημάτων, και επομένως και τις προσπάθειες εδραίωσης της ειρήνης.

Οι παρατεταμένες συγκρούσεις στη Συρία και στη Λιβύη, και η οικονομική και πολιτική κρίση στο Λίβανο, ενισχύουν ακόμα περισσότερο τις προκλήσεις και απειλές, δημιουργούν κενά εξουσίας και ισχύος και αφήνουν περιθώρια σε τρίτες χώρες, να σχεδιάζουν την αύξηση της σφαίρας επιρροής τους και να ονειρεύονται την αναβίωση αυτοκρατοριών του παρελθόντος.

Επιπλέον, βιώνουμε παράνομη μετανάστευση και προσφυγικές ροές. Δεν πρέπει να ξεχνούμε άλλωστε τα γεγονότα του παρελθόντος έτους και την «εργαλειοποίηση» από την Τουρκία του μεταναστευτικού, με την προτροπή, ή καλύτερα τον εξαναγκασμό, των προσφύγων και μεταναστών, να «εισβάλουν» στην Ελλάδα από τα σύνορα μας στον Έβρο.

Ο τουρκικός εκβιασμός απειράπη καθώς οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας αντέδρασαν άμεσα και αποφασιστικά, διασφαλίζοντας τα ελληνικά και ευρωπαϊκά σύνορα, όπως και τη σταθερότητα της νοτιοανατολικής πτέρυγας του ΝΑΤΟ, και αυτό το τονίζω ιδιαίτερα.

Φυσικά, αντιμετωπίζουμε και τον αναθεωρητισμό της Τουρκίας η οποία επιδιώκει την αλλαγή του Status Quo στην περιοχή, εις βάρος της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας, προτάσσοντας εν είδει πολιορκητικού κριού το ευφάνταστο αφήγημα της «Γαλάζιας Πατρίδας».

Με το αφήγημα αυτό, επακόλουθο του οποίου είναι και το παράνομο τουρκο-λιβυκό μνημόνιο, η Τουρκία απαιτεί θαλάσσια δικαιοδοσία πολύ μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται, αγνοώντας η καλύτερα διαστρεβλώνοντας πλήρως κάθε έννοια διεθνούς δικαίου.

Θα θυμάστε επίσης τα περυσινά γεγονότα στην Ανατολική Μεσόγειο με το τουρκικό ερευνητικό ORUC REIS, υπό τη συνοδεία του τουρκικού στόλου. Στα γεγονότα αυτά, οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις δεν έπραξαν τίποτε παραπάνω από αυτό που επιτάσσει η αποστολή τους. Όχι μόνο δεν αιφνιδιασθήκαμε, αλλά, αντιθέτως, αντιδράσαμε άμεσα και αποφασιστικά μην αφήνοντας περιθώριο παρανόησης για τις προθέσεις μας, αποδεικνύοντας στην πράξη ότι η προστασία της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας ήταν, είναι και θα παραμείνει αδιαπραγμάτευτη.

Θέλω σε αυτό το σημείο να τονίσω ότι δεν παρακολουθούμε τις εξελίξεις ως απλοί θεατές, αλλά τις διαμορφώνουμε ως πρωταγωνιστές, καθώς οτιδήποτε συμβαίνει στην περιοχή είναι βέβαιο ότι επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα και την Ελλάδα.

Σε αυτό το ευμετάβλητο και εύθραυστο περιβάλλον ασφαλείας λοιπόν, οι Ένοπλες Δυνάμεις, υπό τις κατευθύνσεις της πολιτικής ηγεσίας και στο πλαίσιο της αμυντικής διπλωματίας, προωθούν την εδραίωση της ειρήνης και της σταθερότητας στα Βαλκάνια, στην

Ανατολική Μεσόγειο και στη Μέση Ανατολή, με γνώμονα τις σχέσεις καλής γειτονίας και τον σεβασμό των αρχών του Διεθνούς Δικαίου. Διατηρούμε άριστες σχέσεις με όλες τις χώρες της περιοχής, και οι Ένοπλες Δυνάμεις μας είναι ευρέως αποδεκτές και σεβαστές.

Θα ήθελα να δώσω ιδιαίτερη έμφαση στις εξαιρετικές σχέσεις μας με τον αραβικό κόσμο. Οι σχέσεις των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων με αυτές των αραβικών χωρών, κυρίως της Αιγύπτου, των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, της Ιορδανίας, της Σαουδικής Αραβίας και του Μαρόκου, είναι ειλικρινείς, και βασίζονται στην φιλία και στην αμοιβαία εμπιστοσύνη.

Η στρατιωτική συνεργασία με την Αίγυπτο και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα είναι στρατηγικού επιπέδου. Τα τελευταία χρόνια οι κοινές δραστηριότητες είναι πολλές, εντατικές και ποιοτικές. Ιδιαίτερα δε αυτές τις ημέρες και σε ότι αφορά στην Αίγυπτο η οποία είναι πολύ σημαντική χώρα για εμάς, θα ήθελα να τονίσω ότι συναντήθηκα με τον Αιγύπτιο ομόλογό μου Στρατηγό Hegazy 2 φορές μέσα σε μία εβδομάδα, μία το προηγούμενο Σάββατο για τα εγκαίνια της Ναυτικής Βάσης της 3^{ης} ΙΟΥΛΙΟΥ στο Γκαρμπούγκ, και φυσικά χθες στο πλαίσιο της επίσκεψής του στην Αθήνα που είναι σε εξέλιξη, και μας έδωσε την ευκαιρία να συζητήσουμε νέους τρόπους με τους οποίους θα ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο την «ειδική μας σχέση» σε στρατιωτικό επίπεδο.

Η συνεργασία με την Ιορδανία είναι επίσης παραδοσιακά πολύ καλή και θα ενδυναμωθεί ακόμα περισσότερο. Η στρατιωτική συνεργασία Ελλάδας-Σαουδικής Αραβίας μέχρι το περασμένο έτος δεν ήταν αναπτυγμένη και περιοριζόταν στην κατά καιρούς συμμετοχή στελεχών του Βασιλείου σε εκπαιδεύσεις στην Ελλάδα.

Το τελευταίο έτος, κατόπιν δικής μας πρωτοβουλίας, η διμερής συνεργασία έχει αποκτήσει πολύ μεγάλη δυναμική. Σημειώνω επί τούτου, τις δύο συνεκπαιδεύσεις, με την ονομασία «Falcon Eye», που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα, τον περασμένο Μάρτιο, και στην Σαουδική Αραβία τον Μάιο.

Αυτές οι δραστηριότητες είναι βαρύνουσας σημασίας καθώς σηματοδοτούν την πρώτη τέτοιου είδους συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών, με μαχητικά αεροσκάφη του Βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας να μετασταθμεύουν στην Ελλάδα, και βεβαίως μαχητικά αεροσκάφη της Ελλάδας να μετασταθμεύουν στο Βασίλειο, και στις δύο περιπτώσεις σε συνδυασμό με επίσημη επίσκεψη του ομολόγου μου Στρατηγού Al-Ruwaili στην Κρήτη και δική μου στο Ριάντ.

Το γεγονός φυσικά ότι οι επισκέψεις αυτές ήταν οι πρώτες στην ιστορία των 2 χωρών μιλάει από μόνο του για τις προοπτικές που ανοίγονται στις στρατιωτικές σχέσεις των 2 χωρών, τις οποίες και θα αξιοποιήσουμε πλήρως.

Και προς επιβεβαίωση των όσων σας λέω, περιμένω πάλι το Σαουδάραβα ομόλογο μου την άλλη εβδομάδα στην Αθήνα, καθώς ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση μου να έρθει στην Ελλάδα στο πλαίσιο της έκθεσης DEFEA. Δηλαδή, Αρχηγός ΓΕΕΘΑ του Βασιλείου δεν είχε έρθει ποτέ στην Ελλάδα και μέσα στο 2021 έρχεται δύο φορές.

Κυρίες και κύριοι,

Η διμερής στρατιωτική συνεργασία με το Ισραήλ είναι εδώ και αρκετά χρόνια στενή. Παρόλα αυτά διευρύνεται συνεχώς τόσο σε διμερές όσο και σε τριμερές πλαίσιο, στο οποίο προστίθενται επιπλέον χώρες ανάλογα με τη στόχευση και την περίπτωση, και αναφέρομαι στα γνωστά σχήματα 3+1, όπου το 3 περιλαμβάνει τη χώρα μας, το Ισραήλ και την Κύπρο και το +1 τις ΗΠΑ και τα ΗΑΕ μέχρι τώρα.

Έχω ανοικτή γραμμή επικοινωνίας με τον ισραηλινό ομόλόγο μου και αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό, καθώς προωθούμε ολοένα νέες δραστηριότητες που μας φέρνουν ακόμα πιο κοντά. Και θέλω να τονίσω εδώ, ότι η ειδική σχέση που χτίζουμε με το Ισραήλ, αφενός αναφέρεται στην ενίσχυση της διμερούς στρατιωτικής σχέσης σε όλα τα επίπεδα, αφετέρου περιλαμβάνει τον ρόλο που μπορούμε να διαδραματίσουμε – και το κάνουμε – ως αξιόπιστος ενδιάμεσος εταίρος για πολύ σημαντικές χώρες που επιθυμούν να αποκαταστήσουν διαύλους επικοινωνίας για την προώθηση και υποστήριξη της ειρήνης και της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή.

Και βεβαίως, οι Συμφωνίες του Αβραάμ και η Διακήρυξη της AL ULA συνιστούν το νέο πλαίσιο εντός του οποίου η χώρα μας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο όχι μόνον στο πολιτικό, αλλά και στο στρατιωτικό επίπεδο.

Όσο αφορά στο χώρο των Βαλκανίων, οι Ένοπλες Δυνάμεις μας πρωταγωνιστούν και απολαμβάνουν εξαιρετικές σχέσεις με όλες τις χώρες της περιοχής. Ηγούμαστε βεβαίως σχήματος συνεργασίας με τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Σερβία.

Έχουμε αναλάβει το καθήκον της «εναέριας αστυνόμευσης», σε συμμαχικό πλαίσιο, από κοινού με την Ιταλία - κατά τη συμμαχική στρατιωτική ορολογία «AIR POLICING» - στον Εναέριο Χώρο της

Αλβανίας και του Μαυροβουνίου. Και της Βόρειας Μακεδονίας βέβαια, σε διμερές επίπεδο, κατόπιν σχετικού αιτήματος της γειτονικής χώρας.

Επιπλέον, συνδράμουμε τα μέγιστα τις χώρες αυτές στις προσπάθειες μετασχηματισμού και προσαρμογής των Ενόπλων Δυνάμεων τους στα πρότυπα του ΝΑΤΟ και στον τομέα της επιχειρησιακής τους εκπαίδευσης.

Όσο αφορά στις στρατιωτικές σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες, παρότι βρίσκονται στο υψηλότερο επίπεδο όλων των εποχών, στοχεύουμε ακόμα υψηλότερα, καθώς η αμυντική συνεργασία με τις ΗΠΑ αποτελεί για εμάς κορυφαία προτεραιότητα.

Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν, το τελευταίο έτος και παρά την πανδημία, η αναβάθμιση της διμερούς στρατιωτικής συνεργασίας ήταν εκπληκτική, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Σημειώνω εν τάχει, τη συμφωνία για την χρήση της Σούδας ως μόνιμη έδρα του αμερικανικού πλοίου HERSEL "WOODY" WILLIAMS, την ανάπτυξη τμημάτων της Combat Aviation Brigade στο Στεφανοβίκειο για ένα εξάμηνο περίπου για τρίτη φορά - έπεται και τέταρτη-, τις αναπτύξεις αμερικανικών δυνάμεων μέσω του λιμένα της Αλεξανδρούπολης για συμμετοχή σε ασκήσεις και επιχειρήσεις υψηλής προβολής στην Ευρώπη, καθώς και πληθώρα ασκήσεων και συνεκπαιδεύσεων στην Ελλάδα.

Ειδικά για την Αλεξανδρούπολη, θέλω να τονίσω ότι μέσα από αυτήν τη συνεργασία έχουμε καταφέρει να αναβαθμίσουμε τη στρατηγική σημασία της περιοχής.

Βέβαια, η περαιτέρω εμβάθυνση της στρατηγικής σχέσης με τις ΗΠΑ αποτελεί γνωστή πλέον επιθυμία και των δύο πλευρών, και το τελευταίο χρονικό διάστημα πραγματοποιούνται συζητήσεις για εκ νέου αναβάθμιση της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας.

Η συνεργασία μας με τις Ένοπλες δυνάμεις της Γαλλίας έχει και αυτή αυξηθεί ιδιαίτερα και είμαι σίγουρος ότι θα αυξηθεί ακόμα περισσότερο. Σε πολυμερές επίπεδο, η Ελλάδα και η Γαλλία ήταν οι πρωταγωνιστές στην δημιουργία της τετραμερούς πρωτοβουλίας Ελλάδας-Γαλλίας-Κύπρου-Ιταλίας στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία αποσκοπεί στην αύξηση της ναυτικής παρουσίας των τεσσάρων χωρών στην περιοχή για την προστασία της ελευθερίας της ναυσιπλοΐας και την επιβεβαίωση της προσήλωσής τους στο διεθνές δίκαιο της θάλασσας. Μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία που δείχνει με τον καλύτερο τρόπο τη δυναμική μας και τον πρωταγωνιστικό ρόλο που επιθυμούμε να διαδραματίζουμε στην περιοχή.

Δεν χρειάζεται βέβαια να τονίσω τη στρατηγική και αδελφική σχέση με την Κύπρο και τη συνεργασία μας σε κάθε επίπεδο και σε κάθε δραστηριότητα. Τα τριμερή σχήματα Ελλάδα-Κύπρου-Ισραήλ, Ελλάδα-Κύπρου-Αιγύπτου και Ελλάδα-Κύπρου-Ιορδανίας, σε συνδυασμό με τις διμερείς συνεργασίες, συμβάλλουν σημαντικά στις διπλωματικές προσπάθειες της χώρας μας για ενδυνάμωση των συμμαχιών της, με γνώμονα την προώθηση της ειρήνης και ασφάλειας στην περιοχή των Βαλκανίων, της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Επιπλέον όμως, οι δεσμοί της Ελλάδας με τις χώρες που προανέφερα, κυρίως όμως με την Αίγυπτο, το Ισραήλ και τα ΗΑΕ, χρησιμεύουν ως γέφυρα επαφής φίλων χωρών. Σημειώνω επί τούτου ότι και πάλι οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις παρείχαν, σε παγκόσμιο επίπεδο, τη δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ Ισραήλ και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

Αυτό συνέβη τελευταία φορά τον περασμένο Απρίλιο στην Άσκηση ΗΝΙΟΧΟΣ 21. Και θα ήθελα στο σημείο αυτό να κάνω μια μικρή παρένθεση σημειώνοντας ότι η άσκηση ΗΝΙΟΧΟΣ φέτος είχε τεράστια επιτυχία καθώς διεξήχθη με τη συμμετοχή 62 αεροσκαφών από 6 χώρες, Air Battle Managers από τον Καναδά και παρατηρητών από άλλες 5 χώρες.

Όπως είναι φανερό, γίνονται πολλά. Και πρέπει να σας πω ότι έχω ανοιχτή γραμμή και άριστη προσωπική σχέση με όλους τους ομολόγους μου, γεγονός που βοηθάει πολύ. Είμαι βέβαιος δε, ότι οι επαφές αυτές θα αποβούν ιδιαίτερα επωφελείς στη γενική προσπάθεια της χώρας για ενδυνάμωση των σχέσεων της με τις χώρες εκείνες που συμμερίζονται το όραμά μας για ειρήνη και ασφάλεια στην περιοχή.

Παράλληλα με τα όσα προανέφερα, δεν θα πρέπει να παραγνωρίζουμε τη σημαντική συνεισφορά των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων με προσωπικό και μέσα στους διεθνείς οργανισμούς που συμμετέχει η Ελλάδα.

Τηρούμε τις συμμαχικές μας υποχρεώσεις και αναλαμβάνουμε στο ακέραιο το βάρος που μας αναλογεί. Επιπλέον, συμβάλουμε στην ενίσχυση της Συμμαχίας μέσω του έργου του Κέντρου Ναυτικής Αποτροπής (ΚΕΝΑΠ), του Πολυεθνικού Κέντρου Εκπαίδευσης Επιχειρήσεων Υποστήριξης Ειρήνης (ΠΚΕΕΥΕ), του Πεδίου Βολής Κρήτης (ΠΒΚ), του NATO Rapid Deployable Corps Greece (NRDC-GR), και - εδώ και λίγους μήνες - του νέου Νατοϊκού Κέντρου Αριστείας

«Ενοποιημένης Αντιαεροπορικής Αντιπυραυλικής Άμυνας», Integrated Air and Missile Defence (IAMD), στην Κρήτη.

Η ίδρυση του Κέντρου Αριστείας «Ενοποιημένης Αντιαεροπορικής Αντιπυραυλικής Άμυνας» είναι ένα πολύ σημαντικό επίτευγμα, που ήρθε ως αποτέλεσμα των εντατικών ενεργειών μας κατά το περασμένο έτος. Το Κέντρο, που έχει ήδη λάβει την πιστοποίηση του NATO, δραστηριοποιείται σε έναν από τους πλέον σημαντικούς τομείς του σύγχρονου πεδίου μάχης και είμαι σίγουρος ότι θα συνεισφέρει καθοριστικά, τόσο στη Συμμαχία, όσο και στη βελτίωση των ημέτερων δυνατοτήτων.

Είμαστε επίσης συνεπείς και στις υποχρεώσεις μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συμμετέχουμε στην επιχείρηση IRINI από την έναρξή της τόσο με πολεμικό πλοίο όσο και με τον Διοικητή του εν πλω επιτελείου και με άλλα στελέχη μας εν πλω, καθώς και στο επιτελείο της επιχείρησης στη Ρώμη.

Η επιχείρηση IRINI, όπως γνωρίζετε, είναι πολύ σημαντική καθώς έχει ως αποστολή την επίβλεψη της εφαρμογής του εμπάρκο όπλων του ΟΗΕ στη Λιβύη, ενώ βέβαια αυξάνει και το αποτύπωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην περιοχή. Παράλληλα όμως με τους σχεδιασμούς στο αμυντικό - διπλωματικό επίπεδο, είναι απολύτως αντιληπτό ότι η αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων ασφαλείας επιτάσσει την ύπαρξη αξιόμαχων και ισχυρών Ενόπλων Δυνάμεων.

Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν, με τη νέα Δομή Δυνάμεων 2020 – 2034, η οποία εγκρίθηκε πρόσφατα από το ΚΥΣΕΑ, εξασφαλίζουμε την προαγωγή της διακλαδικότητας, τον εκσυγχρονισμό των Δομών Διοίκησης, προκειμένου να επιτευχθεί ταχύτητα στη λήψη των αποφάσεων, καθώς και τη βελτίωση της οργάνωσης των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε να καταστούν ακόμα πιο αποτελεσματικές.

Επιτυγχάνουμε επίσης, οικονομία δυνάμεων και πόρων, με τη βέλτιστη κατανομή προσωπικού, μέσων και δυνατοτήτων, ανά την επικράτεια. Επιπλέον, με τα εξοπλιστικά προγράμματα που έχουν ήδη ανακοινωθεί αλλά και με αυτά που προγραμματίζονται, θωρακίζουμε την άμυνά μας και αυξάνουμε σημαντικά την αποτρεπτική μας ισχύ.

Και βέβαια, μετά από ενέργειες μας και υπό την καθοδήγηση του Υπουργείου και προσωπικά του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κυρίου Παναγιωτόπουλου, θα προσλάβουμε σημαντικό αριθμό νέων στελεχών. Τα στελέχη μας, το λέω πάντα, είναι ο σημαντικότερος πολλαπλασιαστής ισχύος που έχουμε. Τιμώ και επικροτώ καθημερινά τη προσήλωση τους

και την εμμονή στον σκοπό. Είναι αυτονόητο όμως ότι χρειάζεται και «νέο αίμα» για να συνεχιστεί το έργο τους απρόσκοπτα. Με την αμέριστη στήριξη της Κυβέρνησης λοιπόν, και τις αποφάσεις που ανακοινώθηκαν από τον κύριο Πρωθυπουργό στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης θα έχουμε στις τάξεις μας 15.580 νέα στελέχη τα επόμενα πέντε χρόνια, γεγονός εξαιρετικά σημαντικό.

Κυρίες και κύριοι,

Η ασφάλεια και σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο είναι άμεσα συνυφασμένη με τη Βόρειο-Ατλαντική Συμμαχία. Είμαι δε σίγουρος ότι συμμερίζεστε και εσείς την επισήμανσή μου.

Το NATO είναι η πιο επιτυχημένη συμμαχία στην ιστορία. Για πάνω από 70 χρόνια, έχει συμβάλει στην αποτροπή οποιασδήποτε επιθετικής ενέργειας σε συμμαχικό έδαφος, αλλά και στην προστασία των συμφερόντων ασφάλειας των Συμμάχων. Από την ίδρυσή της, η Συμμαχία είχε την ικανότητα και τη διορατικότητα να προσαρμόζεται μετά από κάθε σημαντική μεταβολή του περιβάλλοντος ασφάλειας.

Η ικανότητα προσαρμογής, όταν το επιβάλλουν οι συνθήκες, επιβεβαιώθηκε και στην πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής του παρελθόντος Ιουνίου στις Βρυξέλλες. Η Συμμαχία, θέτοντας το 2030 ως μελλοντικό χρονικό ορόσημο, αποφάσισε να υλοποιήσει δέσμη σημαντικών μεταρρυθμίσεων, προετοιμαζόμενη για ένα περιβάλλον αυξανόμενου γεωπολιτικού και συστημικού ανταγωνισμού.

Κορυφαία μεταξύ των αποφάσεων, είναι ασφαλώς η συμφωνία της Συνόδου Κορυφής για διευρυμένες πολιτικές διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών-μελών, όταν η ασφάλεια ή η σταθερότητα ενός Συμμάχου, ή οι βασικές συμμαχικές αξίες και αρχές τίθενται σε κίνδυνο. Αυτή η αναφορά, η οποία βαίνει σαφώς πέραν των προβλέψεων του Άρθρου 4 της Ιδρυτικής Συνθήκης της Ουάσιγκτον, και η οποία πρέπει να σημειώσω ότι περιελήφθη κατόπιν επιμονής της χώρας μας, θα αποτελέσει μοχλό πίεσης για την Τουρκία. Είναι όπως καταλαβαίνετε, πολύ σημαντικό.

Παράλληλα με την ενίσχυση των πολιτικών διαβουλεύσεων, η Σύνοδος Κορυφής κατέληξε σε συμφωνία για την περαιτέρω ενδυνάμωση της συλλογικής άμυνας, την ενίσχυση της Ανθεκτικότητας (Resilience) κρίσιμων συμμαχικών και εθνικών υποδομών, τη διατήρηση της τεχνολογικής υπεροχής των Συμμάχων, την εμβάθυνση των εταιρικών σχέσεων, ειδικά με εταίρους μας στην περιοχή του Ινδικού και Ειρηνικού, και σε σχέδιο αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

Το σύνολο αυτών των αποφάσεων έχει προφανείς συνέπειες στο στρατιωτικό πεδίο και στον προσανατολισμό των αμυντικών επενδύσεων για τα κράτη-μέλη. Πιστεύω ότι το σύνολο των ανωτέρω αποφάσεων προσαρμογής των συμμαχικών δομών, προσφέρει νέες ευκαιρίες για τα συμφέροντα της Χώρας μας και των Ενόπλων Δυνάμεων.

Ενδεικτικά:

- **Η περαιτέρω ενδυνάμωση της συλλογικής άμυνας ως πρώτο πεδίο**, αποτελεί ευκαιρία ανάδειξης και αξιοποίησης των ημέτερων δομών στο νέο επιχειρησιακό σχεδιασμό του NATO για την Άμυνα και την Αποτροπή στο σύνολο του Ευρώ-Ατλαντικού χώρου. Για παράδειγμα, η Ελλάδα επιδιώκει την πλήρη συμμετοχή της στο σχεδιασμό επέκτασης του κεντρικού συστήματος διανομής καυσίμων στην Ανατολική πτέρυγα της Συμμαχίας, δεδομένου ότι οι ημέτερες εγκαταστάσεις στη Βόρειο-Ανατολική Ελλάδα, και ειδικά η ευρύτερη περιοχή της Αλεξανδρούπολης, προσφέρουν οικονομικά συμφέρουσες και βιώσιμες επιλογές για την υλοποίηση αυτού του προγράμματος. Η προστιθέμενη αξία της περιοχής στην ασφάλεια της Ανατολικής πτέρυγας του NATO αναδεικνύεται και από τη συχνή πλέον, όπως σας είπα, χρήση του λιμένα της Αλεξανδρούπολης από τις ΗΠΑ για την μετακίνηση των δυνάμεών τους από και προς την περιοχή.

- **Το πεδίο της Ανθεκτικότητας κρατικών και συμμαχικών υποδομών ως δεύτερο πεδίο**, εξελίσσεται σε πεδίο ιδιαίτερης εστίασης για τη Συμμαχία, όπως αποδεικνύει η νέα «**Δέσμευση Ενίσχυσης της Ανθεκτικότητας**» (Strengthened Resilience Commitment) που συμφωνήθηκε στη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου. Φρονούμε ότι η δομημένη πλέον ανταλλαγή «καλών πρακτικών» μεταξύ των κρατών-μελών, θα βοηθήσει τη Χώρα μας, και των Ενόπλων Δυνάμεων της βέβαια, να εντοπίσει τρωτότητες στην ασφάλεια κρίσιμων δικτύων και υποδομών, και να εφαρμόσει αποτελεσματικά μέτρα περιορισμού τους.

- **Στο 3^ο πεδίο, αυτό των τεχνολογικών εξελίξεων**, το NATO αποφάσισε να κάνει τα πρώτα βήματα σύστασης μηχανισμών που θα ευνοούν τις πολυμερείς συνεργασίες, ειδικά μεταξύ νεοφυών (start-up) επιχειρήσεων του αμυντικού τομέα. Είναι σαφές ότι η έρευνα και ανάπτυξη νέας γενιάς αμυντικών συστημάτων προϋποθέτει πολυμερείς συνεργασίες, που εν πολλοίς χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς προϋπολογισμούς. Αν και τα νέα εργαλεία που συστήνει το NATO δεν συνοδεύονται και από χρηματοδότηση τύπου Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως μέσω του νέου Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας) που πάντα αποτελούν κίνητρο για την αμυντική βιομηχανία, είναι σαφώς βήματα σε

θετική κατεύθυνση και ελπίζουμε ότι θα αξιοποιηθούν καταλλήλως από νεοφυείς εγχώριες εταιρείες.

- Στο 4^ο πεδίο της εμβάθυνσης των συμμαχικών εταιρικών σχέσεων, επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι αυτό αποτελούσε και συνεχίζει να αποτελεί μείζονα προτεραιότητα της Χώρας μας. Ως χώρα της Νότιας πτέρυγας της Συμμαχίας, από το 2014 και μετέπειτα η Ελλάδα κατέβαλλε προσπάθεια ώστε να αποφύγει το ΝΑΤΟ να εστιάσει ανισοβαρώς στις προκλήσεις ασφάλειας της Ανατολικής πτέρυγας, δηλαδή στο Ρωσικό παράγοντα. Όπως αντιλαμβάνεστε, μία τέτοια εξέλιξη θα υποβάθμιζε αντιστοίχως τις μείζονες προκλήσεις ασφάλειας που εκπορεύονται από το Νότο, περιλαμβανομένων των μαζικών μεταναστευτικών ροών.

Η προσπάθεια μας αυτή ήταν επιτυχής και βασίσθηκε στην ενδυνάμωση των συμμαχικών σχέσεων με τα εταιρικά σχήματα της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής. Επίσης, σημειώνω ότι το 2017 ιδρύθηκε το περιφερειακό κέντρο στη Νάπολη, που έχει αποστολή την ανάλυση των προκλήσεων ασφάλειας από το Νότο, και την έγκαιρη προειδοποίηση της Συμμαχίας για αυτές. Φυσικά, σε αυτό το κέντρο συμμετέχουμε από την αρχή και μάλιστα, ιδιαίτερα ενεργά και αποτελεσματικά. Και βέβαια, σε αυτό το πλαίσιο, είχαμε απτά αποτελέσματα για τη Χώρα μας. Στη βάση της προσπάθειας μας που σας ανέφερα, συγκροτήθηκε το «AEGEAN ACTIVITY», ήτοι η συμμαχική ναυτική δράση για τον περιορισμό των μεταναστευτικών ροών από την Τουρκία προς τα νησιά μας στο Ανατολικό Αιγαίο.

Παρακαλώ σημειώστε ότι είναι η πρώτη τέτοια δράση του ΝΑΤΟ εναντίον των παράνομων μεταναστευτικών ροών, που συνεχίζει αδιάκοπα από το 2016 μέχρι και σήμερα, παρά τους αρχικούς ενδοιασμούς ορισμένων συμμαχικών χωρών και τη μετέπειτα επιχειρηματολογία της Τουρκίας για τον τερματισμό της. Η χώρα μας επίσης, υποστηρίζει με κάθε τρόπο την ενίσχυση των σχέσεων του ΝΑΤΟ με σημαντικούς εταίρους μας στο Νότο, όπως η Αίγυπτος, το Ισραήλ, και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ήτοι χώρες με προφανές αμυντικό εκτόπισμα και με δυνατότητα «προβολής σταθερότητας» στον άμεσο περίγυρό τους. Ωστόσο, η σχέση των υπόψη εταίρων μας με τη Συμμαχία παραμένει τουλάχιστον προβληματική τα τελευταία έτη, με υπαιτιότητα της Τουρκίας. Έχουμε επανειλημμένα τονίσει στο ΝΑΤΟ ότι η προβολή διμερών πολιτικών προβλημάτων σε συμμαχικό πλαίσιο είναι άκρως αντιπαραγωγική, καθώς αποτελεί πλήγμα στην αξιοπιστία του ΝΑΤΟ και τη δυνατότητά του να επηρεάζει στο περιβάλλον ασφάλειας προς όφελός του.

- Όσον αφορά στο 5^ο και τελευταίο πεδίο της κλιματικής αλλαγής, συμμετέχουμε ενεργά σε όλες τις συζητήσεις που έχουν να κάνουν με την νέα κατάσταση ασφαλείας που δημιουργείται στον Αρκτικό Κύκλο, και πέραν αυτού είμαστε αποφασισμένοι να συμμετάσχουμε ενεργά στο Σχέδιο Δράσης του NATO για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των στρατιωτικών δραστηριοτήτων, με την προϋπόθεση βέβαια ότι αυτό δεν θα επηρεάσει την αποτελεσματική υλοποίηση της αποστολής των Ενόπλων Δυνάμεων.

Συμπερασματικά, από τις αποφάσεις της πρόσφατης Συνόδου Κορυφής, καθίσταται σαφές ότι το NATO θα εξακολουθήσει να αποτελεί θεμέλιο της συλλογικής άμυνας στην Ευρώπη, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη και προκλήσεις ασφάλειας που δεν προέρχονται πλέον μόνον από τον άμεσο περίγυρό του.

Το NATO φρονούμε ότι θα συνεχίσει στο προσεχές μέλλον τη Διπλή Προσέγγιση έναντι της Ρωσίας, ήτοι την ενίσχυση της διάταξης Αποτροπής στην Ανατολική πτέρυγα και ταυτόχρονα τον πολιτικό διάλογο, κυρίως για το καθεστώς Ελέγχου Εξοπλισμών στην Ευρώπη.

Σε ότι αφορά στην Κίνα, είναι βέβαιο ότι η Συμμαχία θα εστιάσει στην ουσιαστικότερη ανάλυση της αμυντικής της πολιτικής, προκειμένου να διαμορφώσει ομοφωνία ως προς τις μελλοντικές σχέσεις με αυτήν.

Βέβαια εμείς, θα αξιοποιήσουμε απολύτως τη νέα αρχιτεκτονική επιχειρησιακού σχεδιασμού και εταιρικών σχέσεων του NATO για να διασφαλίσουμε νέες επενδύσεις της Συμμαχίας στη χώρα μας, σε συνεργασία με Συμμάχους που αντιλαμβάνονται το σημαίνοντα ρόλο της Ελλάδας στην Ανατολική Μεσόγειο, όπως οι ΗΠΑ και η Γαλλία.

Κυρίες και κύριοι,

Καταλαβαίνετε λοιπόν τον εποικοδομητικό ρόλο, τη συνεισφορά και την υψηλή προστιθέμενη αξία των Ενόπλων Δυνάμεων της Ελλάδας, ως πυλώνα σταθερότητας και ασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Μέσω των διμερών και πολυμερών συνεργασιών στις οποίες είμαστε πρωταγωνιστές, και του ιδιαίτερα ενεργητικού μας ρόλου σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς, κυρίως όμως στο NATO και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προωθούμε την ασφάλεια και την ευημερία, και συμβάλουμε στην εδραίωση της Χώρας μας ως πυλώνας σταθερότητας.

Και βέβαια θα εκμεταλλευτούμε προς όφελος των συμφερόντων της Χώρας μας τις νέες ευκαιρίες που προσφέρει η απόφαση της πρόσφατης Συνόδου Κορυφής του ΝΑΤΟ για προσαρμογή των συμμαχικών δομών και γενικά των υπερατλαντικών σχέσεων.

Οι Ένοπλες Δυνάμεις μας δρουν ως πάροχος ασφαλείας, με μοναδικό στόχο, τη διατήρηση της ειρήνης και ασφάλειας. Και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε.

Και είμαι σίγουρος ότι με τις αλλαγές στις δομές μας, την αναζωογόνηση των Ενόπλων Δυνάμεων με νέα στελέχη, τα νέα σύγχρονα μέσα που θα έχουμε σύντομα στη διάθεσή μας, και με τη συνέχιση της ενεργού συμμετοχής μας στις συμμαχικές εξελίξεις, θα είμαστε σε ακόμα καλύτερη θέση να προασπίσουμε τα συμφέροντα της Ελλάδας και να συνδράμουμε ακόμα περισσότερο στην προώθηση της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή ενδιαφέροντος της Πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.